

Dialog och konsultation

Medborgardialoger

Botkyrka kommun har en lång tradition av medborgardialog. Inför arbetet med planprogrammet har kommunens dialoger och konsultationer under åren 2015-2020 inventerats för att få en översiktlig bild av olika perspektiv som har lyfts fram av Hallunda-Norsborgsborna.

I inventeringen ingår Botkyrkadiologens tre dialoger i Hallunda-Norsborg 2019, Dialog kring utvecklingsprogram för Hallunda-Norsborg, Dialogforum under åren 2015-2018, kommunens trivsel- och trygghetsvandringar 2015-2020 samt en dialogsammanställning för Brunna.¹

Dialogerna har haft olika upplägg och teman. Totalt har ungefär 900 personer deltagit. Ibland har dialogerna riktat sig till allmänheten och ibland till specifika grupper, till exempel skolelever eller föreningar. Underlaget visar på en relativt jämn fördelning mellan kvinnor och män bland deltagarna. Mest troligt är att en del personer har varit med vid flera tillfällen. Eftersom dialogerna inte speglar ett representativt urval i befolkningen kan sammanfattningen som följer endast ge en bild av vad som kommit fram i dialogerna och inte ge röst åt Hallunda-Norsborgsborna i stort.

Sammanfattning

I detta avsnitt sammanfattas de inventerade dialogerna. Rubrikerna lånas från dialogsammanställningen för Utvecklingsprogrammet för Hallunda-Norsborg, ett program som antogs i Kommunfullmäktige 2018 och gäller för hela stadsdelen och alla kommunens förvaltningar. Under varje rubrik listas exempel på synpunkter som lyfts fram.

Stadsutveckling och fysisk miljö

- Det behöver byggas, men med ett varierat utbud av bostadsformer.
- Det behövs bostäder för unga och äldre.
- Norsborg centrum behöver rustas upp.
- Behov av upprustning och bättre skötsel [i området].
- Förbättra förbindelsen med Eriksbergs handelsområde där ICA Maxi ligger.
- Utökad kollektivtrafik och fler busshållplatser (bland annat förslag om närtrafikbussar och tätare busstrafik)
- Det saknas skyltar som visar gångvägar, cykelvägar med mera

Aktiviteter och mötesplatser

- Önskemål om ett utökat kommersiellt utbud (kläder, skor, nöjen, restauranger et cetera).
- Viktigt att inte samhällsservice flyttar ut från området.
- Önskemål om ett bra utbud av aktiviteter, inte minst för unga tjejer.
- Mer utomhusaktiviteter kan öka känslan av trygghet, eftersom det då blir mycket folk ute.
- Fler fritidsgårdar.
- Mötesplatser för äldre ungdomar.
- Plats för studier.

¹ I inventeringen ingår inte samråd som gjorts inom ramen för plan- och bygglagen.

- Mer aktiviteter för äldre.
- Skapa aktiviteter i de fina parkerna.
- Önskemål om simhall i området.

Trygghet

- Otrygghet kopplas framförallt till de centrala delarna av stadsdelen, kring centrumen. "Fler nattvandrare [behövs] på kvällarna runt Norsborgs centrum och tunnelbanan"
- Levande centrum gör tunnelbanan mer trygg, även vid sena tider på dygnet.
- Satsa på poliser för trygghet.

Utbildning, skola, arbete

- En väl fungerande skola, bra utbildning och goda möjligheter till arbete bör prioriteras.
- Mer stabilitet med fasta lärare och rektorer.
- Plats för ungdomar där de får hjälp att få jobb. Viktigt med ingångar till arbetslivet.
- Locka hit företag som ger arbetstillfällen.

Identitet, status och hemkänsla

- Viktigt med trygghet, bra utbildningsmöjligheter och en omhändertagen fysisk miljö.
- Hallunda-Norsborg behöver mer infrastruktur, mer attraktionskraft och attraktiva bostäder som lockar hit människor.
- I Fittja känner man igen husen och färgerna, ingenting som representerar Hallunda-Norsborg.
- Det är billigt och nära naturen i Norsborg!

Konsultationer

Inför arbetet med planprogrammet har materialet från tidigare medborgardialoger kompletterats med konsultationer med fokus på värden och behov inom programområdet. Konsultationerna har riktats mot fastighetsägare och tomträttsinnehavare inom programområdet, elever på särskolan, enhetschef vid daglig verksamhet samt kommunens sakkunnig inom tillgänglighet. Det genomfördes även en konsultation med nätverksgruppen riktad till verksamheter inom programområdet, där fokus låg på förutsättningarna för barn och unga. Därtill har ett antal intervjuer genomförts med unga tjejer i stadsdelen. Nedan följer sammanfattningar av konsultationerna.

Fastighetsägare och tomträttsinnehavare

Verksamhetsområdet (området vid Ljusets samt S:t Petrus och Paulus kyrkor, S:t Botvids gymnasium och verksamhetsbyggnader)

- Trafikmiljön i verksamhetsområdet behöver förbättras med fokus på att göra det lättare för fotgängare att röra sig på platsen, trygghet och säkerhet, samt höjda vistelsevärden.
- Det kan finnas en koppling mellan platsens utformning och hur besökare väljer att ta sig hit (otryggt och osäkert = bil).
- Det finns behov av fler parkeringsplatser och gemensamma parkeringslösningar.
- Kopplingen till och från Hallunda centrum behöver förbättras.

Hallunda centrum, Equmeniakyrkan, Trafikförvaltningen på Region Stockholm, Folkets hus och Riksteatern

- Hallundavägen behöver förändras för ökad trafiksäkerhet och trivsel, samt bibehållen kollektivtrafik med ett jämnt flyt.
- Kyrkan kan tänka sig en ny plats och nya lokaler.

- Parkeringsplatser behövs för långväga besökare.
- Kopplingarna upp till Eriksbergsåsen behöver utvecklas.
- De offentliga rummen skulle kunna utvecklas tillsammans med verksamheterna för att skapa ett starkare samspel.

Norsborg centrum och Botkyrkabyggens bostäder

- En förändring måste komma till stånd vid Norsborg centrum i närtid.
- Trygghet och säkerhet är grundläggande frågor när platsen utvecklas – bristen på det kan göra att fler tar bilen.
- Potential att jobba med jämställd stadsutveckling. Botkyrkabyggen har erfarenheter att dela med sig av.
- Trygghet och säkerhet måste förbättras i anslutning till centrum och tunnelbanan.

Elever vid S:t Botvids gymnasieskola

- Saker som inte är bra:
 - o Det är skrämmande i stadsdelen, fler papperskorgar behöver sättas ut, och gamla ersättas med nya
 - o Övergångsställen saknas i anslutning till skolan. Trafiken kör för fort och det saknas trottoarer för att ta sig till andra skolbyggnader i området.
 - o Entréerna till Hallunda centrum behöver förbättras.
 - o Det är viktigt att rulltrappor och hissar alltid fungerar i tunnelbanan.
 - o Stadsdelens offentliga rum och bebyggelse behöver fräschas upp generellt.
 - o Det är inte bra att både cyklister och fotgängare rör sig längs Hallundastråket.
- Saker som är bra:
 - o Gungor
 - o Planteringar
 - o Tunnelbanan är bra, men bussen är ännu bättre eftersom man ser vart man åker.

Enhetschef vid daglig verksamhet

- Hallundastråket är en bra och viktig gångväg för deltagarna, men upplevs ibland otryggt när det är mörkt och om det står personer i gångtunnlarna. Stärk stråket genom att göra det mer aktivt, med fler verksamheter, viloplatser och toaletter, och öka flödet av människor.
- Hissar, trappor, broar och andra nivåskillnader är svåra för deltagarna.
- Övergångsställen fungerar om de är tydligt markerade.
- Trafikmiljön behöver vara tydligt utformad och utan konflikter mellan olika trafikantslag.
- Vid bussterminalen tvingas man korsa bilväg för att komma till busshållplatserna och det saknas bra övergångsställen, vilket gör terminalen trafikfarlig.
- Det är positivt att det finns gångväg som går hela vägen fram till daglig verksamhet. Det behöver finnas en fungerande zon för hämta-/lämnatrafik.

Utvecklingsledare för social hållbarhet / tillgänglighet och funktionsrätt, Botkyrka kommun

- Det finns behov av att förbättra kopplingarna mellan Hallunda-Norsborg och Eriksbergsåsen. Hissarna och rulltrapporna täcker inte behovet, och de är därtill ibland ur funktion.
- Trafiksäkerheten längs Hallundavägen samt korsningar behöver förbättras. Fotgängare och cyklister behöver kunna röra sig separerade från trafiken. Trafiksepareringen är jättebra!
- Hallundavägen skapar buller i den centrala delen av stadsdelen.

- Hallundastråket är en bra och tillgänglig sträcka, men saknar ledstråk och viloplats.
- Miljön i och omkring Hallunda centrum brister i tillgänglighet, och gångstråket på norra sidan är otryggt.
- Tänk in alla sinnen när platsen utvecklas.

Nätverksgruppen

- Karsbyskolan i kombination med Musikhuset, förskola och sporthall är en viktig samlingsplats för barn och unga.
- Det finns stort behov av samlingsplatser och sociala ytor som inte är bollplaner i Norsborg som vänder sig till barn, unga och familjer.
- Hallundastråket saknar naturliga samlingsplatser i Norsborg, och upplevs i delar otrygg.
- Det finns en upplevelse av att parkerna är större och mer påkostade i Hallunda.
- Centrumbyggnaden i Norsborg behöver rustas.
- Parkeringen, gångtunneln mot tunnelbanan samt stråket vid centrums södra gavel i Norsborg är helt eller delvis skymda, upplevs otrygga och behöver förändras.
- Stadsdelen fungerar som två – Hallunda och Norsborg – och barn och unga håller sig till mötesplatser i sin egen stadsdel.
- S:t Botvids skolgård är en samlingsplats särskilt för unga tjejer.
- Möjliga sätt att ta sig till fots mellan tunnelbanan och busstorget i Hallunda och S:t Botvid behöver förbättras, och inte gå genom parkeringshuset.
- Det går inte att promenera trafiksäkert mellan de tre verksamheter S:t Botvid har inom verksamhetsområdet, eftersom gångbanor saknas.
- Biblioteket och öppna förskolan är viktiga målpunkter med strategisk placering mellan Hallunda och Norsborg.
- Det finns potential för mycket mer cyklande i stadsdelen. Cykelparkeringar behöver placeras på väl utvalda ställen för att de ska bli använda.
- Trafiksäkerheten på både Hallundavägen och nordsydliga vägar samt korsningar är oroande, och hastighetsbegränsningen respekteras inte.
- Bilverksamheten i verksamhetsområdet genererar en hel del trafik.

Intervjuer med unga tjejer

- Gångtunnlarna i Norsborg upplevs mörka, särskilt mot tunnelbanan. Vissa upplever området kring Borgskolan som mörkt och ödsligt, medan andra uppskattar det.
- Röda och gula noden används i större utsträckning än blå noden som mötesplatser av tjejer och kvinnor. Blå noden upplevs domineras av äldre män.
- Många håller sig till sin hemmastadsdel. Unga tjejer hänger inte i direkt anslutning till centrumen, men gärna vid sittplatser i stadsdelen, Stjärnan och Musikhuset, Karsby IP, Brunna IP, Karsbyskolan, S:t Botvids gymnasium samt i parkerna. Många promenerar längs Hallundastråket. Många använder Hallunda centrums service, men Norsborg centrum undviks av många. Församlingsmedlemmar besöker ofta S:t Petrus och Paulus.
- Parkerna är uppskattade, men upplevs framför allt vända sig till yngre barn. Dagtid dominerar kvinnor med barn, och kvällstid unga från 13 år och uppåt.
- Bra platser: Vallmoparken, Karsbyskolan (runda samt väderskyddade sittgrupper), Borgskolan, Musikhuset, Stjärnan, Spindelparken, Blåklintsparken, Slagstapromenaden, bryggan vid Mälaren. Hallundastråket för både spontana och bestämda möten, har starka sociala och estetiska värden (grönska, varierande markbeläggning samt noder).

- Dåliga platser: Hallundavägen är tråkig – finns inget där, parkerna som bara vänder sig till mindre barn, bebyggelse och markbeläggning i dystra färger, parken invid Norsborgs tunnelbana. Norsborg centrum upplevs otryggt och eftersatt. En del förknippar platsen med ungdomskillgång, särskilt nattetid. En del har upplevelser av narkotikarelaterad kriminalitet. Det saknas sittplatser i skugga längs Hallundastråket. Längs Hallundastråket och invid Hallunda centrum västra entré sitter alkoholister som upplevs obehagliga. Korsningen mellan Hallunda centrum och verksamhetsområdet är mycket trafikfarlig.
- Det behövs fler möjliga vägar att röra sig till och från viktiga målpunkter som Norsborgs centrum. Tunneln under vägen upplevs som otrygg kvällstid, vilket gör att folk korsar Hallundavägen obehagligt. Hallundavägen behöver gångvägar och övergångsställen, och hastigheten bör sänkas.